

ЗАМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН
БЕРИ ЧЫГАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ
Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ
3 СОМДУ

Ишин болушу бла шагъырайенени

Къабарты-Малкъарны Президентин Арсан Каноква республиканы шахкарлары эм эллери бла шагъерий болууну андан ары бардырганды. 12-чи сентябрде ол Май району Александровскага станцияларында болганды, мында миллет проекте жашуу кылай бардыргандарына катарганды, жер-жерли администрациялары ишери эмда халкыны социальнай экономика болуу бла шагъырайенени.

Арсен КАНОКОВ:

Жерлени пайлагъа юлешуу амал бизге жарамайды

Александровскага станцияда крамал заводдан болганды. Арсен Баширович предпритияны башчыларын проблемаларыны, келир заманга планларыны ишериленде да сорганды. Онуучу инвестиция бек керек болуп турганды дегенеринде, тынгыла бизнес-планы Президентинде Инвестиция советге кергюзтугоз деп, алай юйретгенди. Андан сора да, Инвестицияны бла айнуу агентствосундан да болушук табарга болуугун чертенди. Кеси да аны ишин келендерин ючюн, анга башчылык этерге деп турганы билдиргенди. Агентство предпритиялагъа кредитле берди, залогга ая акциялары алады, аны бла бирге кредити процент ставкасына да ахча беледи.

Адыры 2-чи бетледи.
Суратлары ГРУТЛАНЫ
Расул агланды.

Жан ауртуу Отъары малкъарыла Юг Осетиягъа болушуккъа ийгендиле

Къабарты-Малкъардан гунандар болушукуну элени машиналары кезулу кезуу му тонене эртенликке Юг Осетиягъа төбегенди. Бу жол кынош республикагъа болушук Осъны Малкъар элден барды. Эшил 6 тонна накуста эм 12 тонна ун жыйышырып жибергендиле. Эли башчысы Негераланы Байракъы бизи керсеткендикте билдиргенине кере, жоно омыр малкъарыла келерини машиналары бла жибергенди. КА-Маз бла ЗИП аны тюзоний Юг Осетиягъа элден барды. Бу огурулу ишин башламчы эли ийманы Цийканы Мухадин хаж болганды. Уруш кышынлыкны сынаганлагъа жибергенди, продукцияны бир кесегип элге жежитте берген ахчагъа алынганды. «Аны аслагъа сун предпритияны Бакуканы Назир, Мурталаны Ахмет, Андрейаны Татарканы бла Атабийланы Аслан Бергенгерин, жер-жерли самоуправляны депутаты Замаланы Харун бла бир элликчи Михаилы Казаръ а туманитар болушукну жыйыгъа, аны жолгъа атандыргъа улуу кышын салганлагъа белгилеге оюму», - деп кышынчы эл башчы.

КЪУАУНЧЛЫ ЖУМУШ

Айырмаланганла МГУ-да окуррукдула

Онекин сентябрде КЪМР-ни Правительствоосуно ююнде КЪМР-ни Президентин администрациясыны башчысы Альберт Кажаров, КЪМР-ни Правительствоосуно председателини заместители Мадина Дышекова бизи университетте конкурс хорлоп, эмда Москвада Кырал университетте окуррук студентке эм аны аталары-аналары бла тобешенди. Оналты эм айырмалы жашла бла кызыл Россияни эм кичуо окурку ююнде бийик билим алып, Къабарты-Малкъаргъа ишлерге кыайрыкдыла.

Къуауунчы жыйлынуу ача, Альберт Кажаров жыйлыгъанлыны бу огурулу иш бла алгъышлагъанды. Белгилисиз, арт заманда Къабарты-Малкъарда билим беруноукачествосун игилендирик ючюн, кеп иш тамалланды. Алдан бири 2008 жылда 28-чи мартда КЪМР-ни Правительствоосу бла МГУ этген келишимди. Аны хайырындан бусалгъада бизи университетте окуй турган студентлерге МГУ-гъа кергерге онг чыкканды.

Альберт Кажаров: «Алгъын бир заманда да, Совет власты жылларында окуна, бизи республикадан, синизча, улуу къазуи МГУ-да окуумагъанды. Сиз кесигини кылай кергюзтөгиз да, ызыгъздан барганыла да алай къарарыкъдыла. Мен МГУ-да окуган заманда кавказлыла барысы да эм билими, эм адели студентлерге санала эдиле», - дегенди.

Ызы бла ол студентлени абызмазлагъа чакыргыранды. «Бир пробамагъа бол-

ханына кере, бу иш хар студентни жегерлине кере болушук. Биреу терк окуна баргас жетимген экзаменерин, курдан курска кверкиди, биреу а бералма, сиз бир неда эки курска энишег алынырыкъды.

Дагъыда ата-анала аланы сабилерини целевий окуу-гъамы барыла деп соргандыла. Белгилисизча, целевий окуудагыла кырал ахча болушук да береди. Альберт Кажаров: «Биз сизни сабилеринизге алайсыз да бек ити болушукнысыз. Мындан ары ала башалача окуркудула, целевийка саналмагъыла», - дегенди.

Оналты эм факультет студентлени санама ич таулу да бардыла. «Юриспруденция» усталыкыга окуркъа жаланда бир студент жиберилди, ол «Жакицияны Жагъафарыны жаша Вахиди». «Журналистика» усталыкыга окуркъа эки студент бардыла, алдан бири - Чочайланы Жамалны кызы Маринаны. «Психология» усталыкыга да жаланда биреулен окуркуду, ол - Хурчаланы Асланы кызы Маргаританы. Битуда Москвагъа барганды 16 студентни апышылабыз, жолугуз насылы болуш!

БАЙСЫЛАНЫ Марзят.

ЧЕМПИОНАТНЫ ДНЕВНИГИ

Корона ючюн Александра Костенюк да эриширикди

Чемпионатны жарым финалында россияли Александр Костенюк, шахматчы Пиа Крамлини бла тобешип, аны биринчи кесегинде окуна дунияны чемпионатыны финалына чыкканды.

Корона ючюн аны бла ким эришириг уа энди белгили болушук. Рейтинге кере, индиячы Хумли Коенер эм кытайлы онтержылык кызычык Хоу Ифань жарым финалы эки оюнда да бирише чо алгандыла. Аны себепи жарым финалы экинчи оюнда бирише чо алып, туй-брейк ойнарыкъдыла.

Чемпионат башларындан алгъа ФИДЕ-ни президенти Кирсан Илимжинов айтчына, эзде болмай турганын кеп затла тобешдиле. Дунияны чемпионкалары кытайлы Сой Юйху, аны алында чемпион болган болгарлы Антанетта Стефанова оюндан экинчи эм терюнчо раунда кетгендиле.

Александра Костенюк Пермь шахарда 1984 жылда тууганды. 1995 жылдан бери Москвада жашайды. Шахмат ойнап беш жыллыгында башлаганды. 1994 жылда жаш кызычыклары арасында Европаны чемпиону, 1997 жылда уа тишируулары арасында халкыла аралы бек жаш мастер деген атак тиши болды.

Андан сора жылда уа анга халкыла аралы гросмейстер деген мақтау ат берилди. 1998 жылда эр кишини араларында Москвада бардырылган халкыла аралы турнирге хорланды. 2001 жылы декабрь айында тишируулары араларында дунияны вице-чемпионкасы болды. 1995 жылда бир журнал бла КЪМР-ни Физжолгъа юч класны програм-

масын экстерна бошاپ, школуну, андан сора Москвада бардырылган физкультура университетин бошоганды. 2004 жылда Европаны чемпионкасы болганды. Ноябрь айында уа Александрга ФИДЕ-ни конгрессинде эр кишини араларында халкыла аралы гросмейстер деген ат аталганды. Ол шахматлары тарыхында алай атак тишиши болган онучу тишируду.

Бюгюнлюкде Александра Костенюк тишируулары араларында Россияни чемпионкасы, Олимпиада оюна-

Шахмат оюналы кезиуонде.

кырал комитети кыурагъандыла. Турнирге шахматлары оюгенден жыйрма бла сегиз адам кыатышандыла. Аланы араларында республиканы районларындан келгенде да бар эдиле. Байла белгилерча бир шарт - бу жол турнирге 5-11-чи класланы окуучулары да кыатышандыла.

Шахматдан эришуулен ача туроп, спорт комитетин председатели Аслан Абузов аны келгенге ызыргылыгын билдиргенди. Дунияны чемпионатыны кезиуонде былай турнирге бардыруу да белгилеп айтырга шартды, дегенди. Андан сора ол анга кыатышырга келгенлени барысы да жетишмиле бо-

Сауғаналы

Усталыгы, этгюрлюгю ючюн да

«Эчи магъаналы буйрукну толтурганда этген жигитлиги, этгюрлюгю, бийик профессионализмги ючюн да РФ-ни Прокуратурасыни Следствие управленисыны башчысы Юстицияны 3-юч класны кырал советниги Валерий Остовну «Батырлык эм этгюрлюк» деген майдал бла сауыгаргана».

Ма баштай багъа бла белгилленди кыралны баш следствие органыны башчылары бизи бир жерлибизни Цинвалда следстволени северокавказ къазуунда эки ийкинчи ичинде бардырган ишин. Ол В.Остов бу къулугъунда ишлегени алган ючюнчу сауғаналы. РФ-ни генеральни прокурору биринчи заместители, РФ-ни Прокуратурасыни Следствие комитетини председатели Юстицияны 1-чи класны кырал советниги Александр Бастрыкинни буйругу бла анга ичинде бийик жетишмиле жетишгени ючюн РФ-ни Прокуратурасында «Следствие комитетини сыйлы къулугъунда» деген белги. РФ-ни Следствие комитетини сыйлы грамотасы эмда «Батырлык эм этгюрлюк» деген жазуу бла керех да берилгендиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзят.
Сураты автор агланды.

ЖАМАУАТ ОРГАНИЗАЦИЯЛАДА

Тириликни, этимликни кызгъаргъа кюрешибиз

Мындан бир жыл алгъа Элбурс районода жаш тѳлоно оюзу кыурагъан эди. Бу жамауат организацианы алында кылай болча болсанларыны, озгын жылы ичинде не зат этерге кълдан келгенни юсюнде аны председатели Гызыланы Далхат бизи корреспондентибиз бла ушыгънда айтады.

Районода жаш тѳлоно оюзу кыурагъа деген ниет кылай чыкканды?

- Алай жамауат организациа ол кезиуде республиканы башка районларынды да бар эдиле, таимата жолдашларыбыз аны бизде да кыурагъа керексини айтадыла. Быштыр август айда кыурау жыйлыны бардырганыбыз. Анга районну къардарына саньсы кырамагъан, аны айынуу къолларындан келгенча келерини ююшлерни къошаргъа хазыр болган жаш адаманы чакыргъан эди. Башчылык этерик органыны айырганыбыз,

лурларны оюгенни билдиргенди. Турнир а эртенликке сагъат ондан кем кылай башланганды. Ол ити кесек заманды да алгъанды. Шахмат тобешип эриширик болганды. Хорлагъанлыны уа кубокла сакъла эдиле. Алай бла биринчи жерге Сергей Шипов, экинчи Илья Одесский, ючюнчюге да Глашланы Юсуп чыккандыла.

ХОЛАЛАНЫ Марзят.
Сураты автор агланды.

мауат биригиулен ишлери жаны бла кырал комитети бардырганды, анда биз кесибге керекти кеп зат агланганды.

Бизни кыатышуубуз бла Ингушетияны Назрань шахарында сейирлик семинар болганды. Ары республиканы делегациясыны къзуурунда барганды. Анда семинарда темасы «Защита и продвижение общественных интересов в условиях административной реформы» деп алай эди. Политика илмуланы доктору, Къобан кырал университетни профессору, Юг регион ресурс араны грант программаларыны директору Михаил Валентинович Сава бла тобешгенди.

Ол Россияда жаш тѳлоно кымылдуу айналыгъа бла ол не да болуп проектини жашауда бардырууга ахчалары амалган грант беруучуле кеп болганыларны айтанды. Михаил Валентинович бла бизни башламчылыкларыбызга ол хар не жаны бла да болушугуну юсюнде келиширгени.

Адыры 2-чи бетледи.

2 бет

Кеп жылланы эсинде кыалыкъдыла мында керген затлары

ГЕРИЛЛАНЫ Асият.

3 бет

Зоя - патриот ниетни, батырлыкны да белгиси

3 бет

Поэзиясы, жашуу кесича, кеп бетлиди

4 бет

Тазалыкъ бла сервис - бизни баш кыайгыларыбыздыла

